

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vas leta . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON CORTLANDT 2878

NO. 297. — ŠTEV. 297.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1913, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 20, 1927 — TOREK, 20. DECEMBRA 1927.

TELEFON CORTLANDT 2878
VOLUME XXXV — LETNIK XXXV

Šest je živih v submarinu.

KLJUB SILNIM NAPOROM JIH NAJBZRŽ NE BO MOGOČE REŠITI

Del posadke podmorskega čolna S-4, ki se je potopil po koliziji s čolnom obrežne straže, je še pri življenju. — Signali govore o šestih. — Zrak je slab, — so sporočile žrtve.

WASHINGTON, D. C., 19. decembra. — Med člani posadke, ki je zaprta v potopljenem podmorskem čolnu S-4 v globini kakih 120 čevljev v bližini Provincetown, Mass. in potapljači, ki so dospeli ob ogrdjje podmorskega čolna, so dobili včeraj pojedne signale, iz katerih je razvidno, da je najmanj šest članov posadke še vedno pri življenju.

Potapljači so se poslužili kladiva ter pričeli trkati na jekleno ogrodje. Iz notranosti so prišli na to slabi slični signali.

izmenjava signalov, katero je nato sporočil mornariški urad potom radija, je bila naslednja:

— Ali je dosti plina? — Ne, — se je glasil odgovor, — manjka zraka.

Nato je moštvo potopijenega čolna vprašalo:

— Kako dolgo bo še trajalo? — nakar je sledilo vprašanje potapljača: — Koliko vas je?

— Šest, — se je glasil odgovor. Požurite se.

Potapljač je odgovoril:

— Storili bomo vse, kar je v naši moći.

Admiral Brundt, ki je obvestil mornariški urad o tem pogovoru, je dostavil, da pumpa zvezna ladja Falcon zrak v notranjost potopljenega podmorskega čolna, potem ko je bila ob šestih zvečer skozi poveljniški mostič ustanovljena zveza z notranjostjo podmorskega čolna.

Potapljači so preiskali ogrodje podmorskega čolna ter ugotovili, da se nahaja na desni strani velika luknja. Tudi na drugih delih so pričeli potapljači dajati signale, a iz kontrolnega dela ni bilo nobenega odgovora ali signala. Signali v strojni in motorni prostor pa sploh niso bili mogoci.

Iz vsega tega je razvidno, da so v sprednjem dnu nahajajoči se člani posadke še živi.

Priprave za dvig potopljenega podmorskega čolna se vrše naprej z mrzlično naglico. Šest velikih plavov je že odšlo iz New Yorka ter bodo dospeli najpozneje danes zjutrajna lice mesta.

Prohibicija povisala število smrtnih slučajev vsled alkohola.

Jeklarski baroni odklonili odločitev razsodnika.

BERLIN, Nemčija, 19. dec. — Jeklarski trut ne bo sprejet pravoreka vladnega razsodnika za uravnavo kontroverze med jeklarskimi industriale ter njih 122 takih slučajev, — soglasno s poročilom občinskega zdravstva, nega departanta.

Leta 1926 se poročali o 74 takih slučajih, leta 1924 o 56 takih slučajih in leta 1922 le o 25 takih slučajih.

2960 delavcev ubitih vsako leto.

Preko 350,000 delavskih negod se pripeti vsako leto v ameriških tvornicah, soglasno z nemim poročilom zveznega delavskega departamenta, kojega kalkulacije se ozirajo na izkušnje petdesetih jedinstrov v letih 1925 Lawrence Russel zavrnil neko žan in 1926. Z drugimi besedami rečeno, je od tisoč, tekem celega leta, je prišlo do boja, v katerem ta zaposleni delavec, petdeset so rabili nože in sekire. Russel je bil več delavec v večji ali manjši meri poškodovan.

Veselc božične praznike želim vsem narodnikom, čitateljem in prijateljem —

Frank Sakser.

Mrs. SUN JATSEN PROTESTIRA

Gospa Sun Jatsen, vdova započetnika nacionalističnega gibanja na Kitajskem, je brzojavila protest iz Moskve.

Izjavila je, da pomenja agitacija proti Rusiji sa momor za nacionaliste.

ŠANGHAJ, Kitajska, 19. dec. Nekako sto oseb v ruski naselbi ni je bilo obveščenih, da morajo takoj odgovarjati. To je posledica nacionalistične kampanje, da se deportira vse komuniste in "nezajeljene Ruse".

Uslužbenec sovjetskih konzulatov, uradniki ruske banke, člani prostovoljnega mornarstva in vse druge osebe, katere dolže sovjetske propagande, so dobile deportacijska povelja.

Gospa Sun Jatsen je poslala iz Moskve, kjer se mudi na obisku, voditelju nacionalistov Čang Kaj-Šektu, brzojavko, v kateri ga kara za prekinjenje rusko-kitajskih odnosa ter ga dela odgovornim za to prekinjenje. Ona izjavila, da pomenja to prekinjenje samomor za nacionalistično stvar ter opozarja na testament Sun Jatsena, ki je vogalni kamen kitajskih nacionalističnih strank. V svojem testamentu zahteva slavnih pokojnih kitajskih voditeljev tesno sodelovanje med Kitajsko in Rusijo.

V brzojavki izjavila madama Sun Jatsen, da bo ostala v znak moralnega protesta v Moskvi, če se ne bo storilo nikakih korakov, da se odvrne še bolj resen razkol.

Čang Kaj-Šek je brzojavil načaj, da sprejema on s svojimi prijatelji vso odgovornost za prekinjenje odnosa, da pa je bilo to povzročeno le vsljel ruskega vmešavanja v kitajske zadeve.

MOSKVA, Rusija, 19. dec. — Sovjetska vlada je zelo v skrbih za usodo ruskih konzulatov v Kantonu. Vsa dosedanja poročila glede teh konzulatov prihajajo iz tujih časnikarskih agentur.

Delovna skupina je tukaj goji bojazni, da bo diktator v Pekingu, maršal Čang Tsolin, posnemal vzgled nacionalistov v Nankingu.

Tukaj prevladuje vedno bolj vtis, da je angleški vpliv odgovoren za prekinjenje odnosa med nacionalisti in Rusi in da zasleduje tudi imperijalizem cilj, da se ustanevi združeno fronto med Pekingom in Nakongom proti dozidrni radni nevarnosti.

Odnosaji med Rusijo in Japonsko so se v zadnjem času izboljšali vsljel obiska japonske trgovske misije v Moskvi ter priznanja prihoda barona Gota.

Slednji sicer ne zavzema pri vlači v Tokio uženega mesta, a živa po vsej deželi velik uglet.

Pred svojim odpotovanjem se je posvetoval z mikadom in ministrom predsednikom Tanakam.

Pojemanje avtomobil-skih nesreč.

WASHINGTON, D. C., 19. dec. — 619 smrtnih avtomobilskih nesreč izročil letal leta 1926.

Se je pripeljalo v štirih tednih, končnjih se s 8. decembrom, v primeri s 632 smrtnimi slučaji v isti dobi proteklega leta. — so

zglašeno z neko objavo delavskega

departamenta. Številke se opirajo

na poročila iz 77 velikih mest.

NAJNOVEJŠI TIP AEROPLANA

HENRY MILLER, WASH. D. C.

kakorški bo ig v službi ameriške armade. Poleg aeroplana vidite na sliki poznočna vojne tajnika Truble Davisona in kapitanja Leeninga.

NA ČAST COL. LINDBERGHU

Polkovnik Lindbergh je obiskal dve bikoborbi kljub protestom. — Gaona, mehiški junak, se je vrnil v arenu, da počasti letalca. — Velika delavska parada v mehiškem glavnem mestu.

MEXICO CITY, Mehika, 19. decembra. — Polkovnik Charles A. Lindbergh je videl danes bikoborbo ali pravzaprav dve bikoborbi. Pred tem pa je prisostvoval paradi 50,000 delavcev, prijeti njemu na čast. Prvikrat se je zgodilo, da je mehiško delo na tak način počastilo kakega moža, ki ni član delavskih organizacij.

Ena največjih množic, kar jih je kdaj prisostvovalo kaki biko, bo ednesel Mrs. Lindbergh v borbi, se je včeraj zbrala k pred. Mexico City, kjer bo preživelata. Obisk na Plaza de Toros je božične počitnice v družbi svoje znašal več kot 35,000 in 10,000 ga sina.

nadaljnih ljudi si je zmanj pripravil. Če bo vreme ugodno, se bo zadevalo dobiti vstop v arenu.

Tikete so prodajali za visoke cene, zrak ob desetih ter se bo prvkrat ne špekulačije v vprzoritelju ustavila v S. Louis.

Ceprav je v Detroitu izvaren.

Lindbergh je bil seveda najnovejši vreme. Je Mrs. Lindbergh privlačna sila. Imel je sebergh objavila včeraj zvečer, da

dež v prvi visti in poleg njega je ne bo nosil nikake redne avija.

bil Rodolfo Gaona, najslavnnejši tike oblike, pač pa navadno vseh mehiških matadorjev in bleko kot jo nosi, kadar se pelje

eden malošivilnih mož njegovega na izprehod z avtomobilom.

ga poklic, ki se je umaknil iz arene s čudnim premoženjem.

Letalec je viden, kako so ubili matadorji šest bikov.

Pred dveimi leti se je Gaona umaknil ter izjavil povsem odločno, da se ne bo nikdar več boril.

Treba je bilo Lindbergha, da ga je zabil nazaj v arenu, in Mehikanec smatrajo te za največji tribut, katerega so mogli pokloniti

letaletu.

Gagn je nastopal v različnih Menzinski tiski centralnega ekspresija, ki je sedaj znana pod imenom GPU ali vladna varstvena

policija, je poslavila včeraj svoj

desetletni obstoj. Uniformirane Čeke, ki je predstavljajo el-

ko zasneženega Rdečega trga.

Čeke, ki je našla kovček, je odlikovala v četrtek ponoči prve brzjavke Perry Parkerju, očetu Čeke, potem katerih je bil informiran o odvodenju.

Važen kliječ je dobila policija včeraj zvečer, ko je sporila nekaj skupin, da je na poti v selo. Pozneje je dobil njegove obvestilo, naj pla-

ti \$10,000 nakupnine.

Desetletnica Čeke.

NAROČAJTE SF NA "GLAS NARODA"

MLADENIČ ARETIROVAN ZARADI ODVEDENJA

Sin zdravnika ter dijak na vseučilišču je bil aretiran kot osumnjen pri odvedenju male Marion Parker. — Prvo sled so našli v kovčegu za obliko. — Krojač je pripovedoval o krv na suknji moža, kojega opis odgovarja voditelju odvajjalne tolpe.

LOS ANGELES, Cal., 19. decembra. — Policija je pozno včeraj zvečer aretirala nekega osumnjenega v zvezi z morilnim slučajem Marion Parker, a ni hotela objaviti njegovega imena.

Policisti ugotovili, da je včeraj v njegovi vili, da je jetnik star 25 let, sin delavnic in možki, odgovarjanega zdravnika v Los Angeles, jajčno opisu edvajalec. Prosil je da je dovršil vojasko solo, da štira prišteje dve gumidne izvršili zločine proti mlademu. Krojač je zapazil par črnih matdeklic.

Policija je prej izjavila, da ima skušal odpraskati te madeže, mu oditi prstov moža, katerega se je mož razburjeno rekel, naj se je našel.

Policija je nadalje objavila, da nut poznje zapustil krojača. Okrajni avtopsijski zdravnik družinskega življenja Parkerja, o. Wagner, ki je preiskal truplo, je četra umorjene dekllice.

Razkosan nege in roke dekllice morjena par ur predno je bila ce so našla včeraj, zavite v paket, njen truplo izročeno očetom. Odte, da eesti, kamor jih je vrgel odredil je kemično analizo, da do vajalec in morilec, po tem ko je ločil, če je bil etrol, zato je bil sklep od očeta otoka \$1500 nakupnine.

CHICAGO, Ill., 19. decembra. — Odvedenje in umor Marion Parker iz Los Angeles spominja obrede vseh svojih podrobnosti na odvedenje in umor Robert Franka, starega 14 let, katerega sta odvedla in umorila leta 1924 Nathan Leon Id in Richard Loeb. Kot v slučaju Parkerja sta tuje Leopold in Loeb vozila načrtno avtomobil, iskala svojo žrtev ter našla Bobby Francka, sorodnika Loeba, ki se je nahajjal na poti v selo. Pozneje je dobil njegove obvestilo, naj pla-

ti \$10,000 nakupnine.

Avtstria počastila skladatelja Straussa. — DUNAJ, Avstria, 19. dec. — Znani skladatelj Richard Strauss bo dobit posestvene pravice na velik kras državne zemlje na Dunaju, za kar bo moral pet let zastonj voditi dvacet oper v vseki seziji. Zvezni parlament je že sprejel to začetno postavo, vsled česar je komponist prvi, ki si je na Dunaju pridobil vladno zemljo.

Strauss si je na tem ozemlju včeraj zvečer, ko je sporila nekaj ženska, da je našla kovček, že postavil vilo, vendar pa dosevbuje okrovavljen papir in drugih člankov, ki se je posredovali v predmete, katere bi bilo možno spraviti v stik z umorom.

Parkereje hkrte. — Leta 1926 je v Belvedere parku, v kateri je stanoval nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je bil umorjen v Sarajevu.

</

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and address of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"G L A S N A R O D A"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto ... \$7.00
in Kanado	\$6.00 Za pol leta ... \$3.50
Za pol leta	\$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta	\$1.50 Za pol leta ... \$3.50
Subscription Yearly \$6.00.	

Advertisement or Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejamo bivališče načinu, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

BOŽIČNI ČAS

Spomin na dogodke, ki jih praznuje krščanstvo v božičnem času, je globoko vkorenjen v sreih vseh, in to je tudi vzrok, da se v teh dneh sleherni duhovno prerodi ter je dovrzen za marsikaj, za kar bi sicer ne bil dovzetem.

Mlačnež in zakrnjenec siloma zatirata v sebi neko prijetno razpoloženje, in ko že mislita, da sta ga zatrila, si morata nehoti priznati, da je bila vsa odvratnost umejno spočeta in da sreči ni lagalo, če tudi so usta drugače govorila.

Zal, da ne moremo božičnih praznikov vti tako praznovati kot bi jih radi.

Na tisoče in tisoče naših ljudi bo imelo žalosten Božič.

Majnarji v Coloradi ga bodo preživel v pošteni borbi za svoje pravice, majnarji v Ohio, West Virginiji in Pensylvaniji v skrbah in stiskah, v pomanjkanju in mrazu.

Omenim naj še uboge slepce v domovini, kateri že devet, leset ali že več let niso vidli nebeskega sonca.

V Slovencih je izrazito razvit čut za darežljivost.

To dejstvo so dokazali v več kot v enem slučaju.

V trdem boju za obstanek jim ni otopelo sreča, da si ne sočustovali s svojim bližnjim, ako ga vidijo v nesreči.

In pomagajo mu, če mu le morejo pomagati.

Zatrdno upamo, da bo v sedanjem božičnem času njihovo sečustvovanje našlo najlepšega in najplemenitejšega izraza v darežljivosti, da bo sleherni daroval po svoji moči in s tem izpolnil dolžnost, ki jo ima kot rojak in ket človek.

Če bomo delili božično veselje s tistimi, ki so manj srečni kot smo mi, oziroma, ki so neizmerno bolj nesrečni kot smo mi, bomo deležni resnične božične blaženosti.

Ubogi reveži vam v zameno ne morejo dati drugega kot iskreno hvaložnost.

Večje in plemenitejše nagrade si ne moremo misliti kot je to.

COLORADO

American Civil Liberties Union hoče izsiliti oproščenje Frank L. Palmerja, poročevalca Federated Press ter devetih stavkarjev, ki so bili aretirani tekom nekega mesta zborovanja v Longmont.

Milice je udrla z nasajenimi bajoneti v zborovalni prostor ter zanikala več kot 300 delavcem vsako zborovalno pravico.

Ukazala je tudi, da se ne smejo vršiti nikaka nadaljnega zborovanja v severnem stavkarskem okraju.

Longmont leži trideset milj severno od Denverja.

Palmer ter nekateri nadaljni aretirani bodo nastopili "javni preiskavi" državne industrijske komisije kot pričevanje, da opisajo razmere kot obstajajo v premogovnikih.

Aretacije se smatra za poskus, da se prepreči njih izpovedi.

Pulmer je postal nepriljubljen pri oblastih in politiki takoj kot poročevalci delavskega časopisa kot radi drugih delavnosti.

Aretacije so bile izvršene na temelju navodil miličnega kapitana Charlesa White-a, ki je tudi tajnik demokratične stranke v Coloradu ter zloglašen kot povzročitelj najbolj nizkotnih skebskih taktik.

Nikdo ne dvomi, da je skušal White potom tega svojega čina pripraviti k molku ljudi, ki so prišli vpoštovati kot pričevanje pred preiskovalno komisijo in da je deloval v polem soglasju s Thomasom Annearjem, predsednikom industrijske komisije.

Annear-White skupina v demokratični stranki uživa že deset let podporo uradnikov Ameriške delavske federacije v Coloradu.

Aretacije stavkarjev smatrajo kot zavesten poskus, da se zadrži od zaslisanja pred komisijo vse voditelje, ki se naštevajo v jedi.

BOKSARSKI ŠAMPION

Genę Tunney ponuje skupino ameriških študentov v svoji "umetnosti".

Dopis.

Pittsburgh, Pa. Iupanju in veselju, da bo novo leto

Jako čudno se mi zdi, ko mi prineslo boljše razmere, kot pa so

nikakoga glasu iz naše pittsburske bile v tem letu.

Naselbine. Nič ne bi reklo, ako bi

Za sprejem novega leta, bo tudi

vsi zaposleni, potem bi jih kajšnje pevsko društvo Prešeren

utrujenost zadrževala. Ampak je zapelo več krasnih slovenskih pe-

rvno nasprično. Prostega časa je smi na Radio dne 3. januarja od 9.

dosti več, kot ga potrebujemo. Za

do 10. ure zvečer. Zavoljo teg

voljo tebi se lahko kdaj kaj a. pripravčam vsem ljubiteljem pet-

glasil, da ne bi mislili, da sem jaz ja, da postavite svoje Radio na o-

zadnji znožen za pisanje. Ampak mejeni večer na WJAS — 270

reči moram, da jih je veliko bolj Kilocyeles, Pittsburgh, Pa.

sposobnih, kot pa sem jaz, pa kljub

Namen pevskega društva Prešeren

temu se noč noben oglašati. Vzrok

črna je, da slovensko pesem sliši-

temu se lahko najde in tudi kriv-

lo svojega vaščitnika s sijajnim

do se lahko pripisuje Petru Zgagi, banketon za Jane in članice in za

ki je toliko poročal o novorojenč-

vse prijatelje in prijateljice. Tu

ku, ki se je v kvedru rodil. Vsak

di novo-rojenček bo svojo vlogo

se hoče prečiščati, ako je res ta

izvrstno igral in spremjal ga bo

ko, velike moči zmožen ta novo-

rojenček. Marsikdo se je že pri

Zatoraj, vsi štefani, pride na

njen nalimal in opkel. Vsakega, to veselo zabavo, pripeljite seboj

ki je bil predravoden, je tako

zdelal, da ni bil za nobeno rabo

več, posebno za v javnost ne.

Jaz še nisem bil toliko radove-

ali, da bi se hotel prepricati

o njegovih zravnostih. Zavoljo te-

ga se moram prej v javnost poda-

ti, predno se mene radovednost prime.

Tukajšnja mladina noče rok-

vrkirom držati in lenariti, ampak

so se začeli učiti igre "Pri kape-

li" in bedo svojo zmožnost pokala-

z dne 25. decembra ob 8. uri

zvečer v Slov. Domu.

Ker se pred prazniki več ne o-

glasim, me dolžnost veže, da vo-

čim vsem Slovencem v Slovenkah

po širni tujini vesele in zadovolj-

ne božične praznike, da bi jih tri-

najboljšem zdravju obhajali. Že-

lim vsem srečno in veselo novo le-

to, da bi bili v njem bolj zadovolj-

ni kot v starem, da bi bilo to leto

za vsakega, da bi isto v njem do-

segel, kar si želi ceio svoje življe-

nje.

Tvrdki Frank Sakser želim, da

bi v novem letu podvojila svoje

zvezze z našim narodom.

Ivan Varoga.

Vaše bratske organizacije kupujejo od

nas bonde za nalaganje denarja.

OTIS & CO.

Ustanovljeno 1890

CLEVELAND

John F. Perko, zastopnik

Nemika deklica s poklicem lahko dobi moža.

BERLIN, Nemčija, 10. dec. — Ljubezen nenškega moža se ozira ocividno v gospodarske razmere, če si izbere danes družino svojega življenja. Ženska s stalnim poklicem ima ocividno večjo prednost pred "deklicem iz dobre hiše". Od 71'000 nevest v preteklih dveh letih jih je imelo 54.000 svoj stalni poklic.

Dragocena kožuhovina.

Tudi to zimo je moda raznovrstne kožuhovine splošno v veljavi in krznarjem vse povsod primanjkuje prvovrstni kož. Posebno redke so kože pravilni ruski podlasci in pred par tedvi je neka londonska modna dama plačala za kožuh iz takih kožic manj kot 6000 funtov. Brezihova koža minka (Nörz), videl, ki živi v močvirnatih krajih, je silno dragocena. A najdragocenejša kožuhovina je brez dvojna srebrnosačna činkila. Tudi največje svetovne krznarske tvrdke potrebujejo včasih dvalet let, predno zberejo toliko kož, da zastonajo za en sam kožuh. Tak kožuh sploh nimajo cene in prav redke so one "srečne" Evine héere, katere morajo reči, da imajo prisilen činkilen kožuh.

SMETNA KOSA.

V Pittsburgh, Kans., je umrl naš dolgoletni naročnik Mr. Jacob Mohorič. Na Glas Naroda je bil naročen izza leta 1906.

Rodbini izrekamo svoje iskreno

sožalje!

Kratka božična poslatanca.

I Hear Along Our Street

aranžirano, McKinnon

The Widow Gives A Party

aranžirano, Grainger

Kvartet.

Bariton solo

When Dull Care "Old English"

aranžirano, Wilson

Božične pesmi

God Rest You Merry Gentlemen

It Came Upon a Midnight Clear

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RAD. PETERLIN-PETEŠKA:

V BETLEHEM

Iz Jeruzalema v Betlehem je kar dve uri hoda. Zmenili smo se, da pojedemo na vse izgred. Iz go stiča odrinemo še pred peto uro zjutraj. Nebo je že posejan z zvezdami, veliki voz se zadežki omika za zidovje, obkrožajoče Jeruzalem z zapadne strani.

Po ozikh, že šumnih ulicah se prijemo do Jafskih vrst. Tam je velika gnezda. Karavane velbilcev in mul prihajajo z vseh strani in se odpravljajo na daljšo pot. Riganje oslov in krik poganjačev se mšata z zvenkljanjem zvončkov na vratovih velblodov, ki korakajo, vzvišeni nad mužico, moči po pršnji cesti, drug za drugim, ne oziraje se na levo ne na desno. Cesta se takoj pri vratih razdeli. Na desno vodi v pristaniško mesto Jafa. Po nji sem tudi jaz prišel v sveto mesto. Na levo pa je na desno. Cesta je zlasti ob suhi polni pia in, ki se pri vsakem koraku vari zpod nog in ti polni usta, oči, nos, ušesa, da si knalu podorenje.

Na vzhodu, nad Judejsko puščavo, se dani, svetloba se bliski, razširi po nebnu, zvezde ugasnejo in kmalu zažare vrhovi na eni strani v krvavi jutranji zarji.

Krajina je podobna kraski: nježne vdelane zemlje, obilo kajnor in skalovja. Njive so v zgornji polmadi vse zeleni; ni še doigkar je prestalo zimske deževje in sedaj hiti vsaki bilka kvišku na žito gre v klasje. Drevja je malo, največ okoli hiš; oljke so razstrešene po polju kakor pri nas kruške-drobničee.

Vode je malo in še ta je kopriva; studene so jako redki in zato negovan in obzidani kakor naokje na svetu. Ravno na pol pota pridevo do takega studenca, zavarovanega z ograjo, izsekano iz celega kamna. To je studenec svetega Treh kraljev. Tu sta gotovci posicovala Jožef in Marija, ko sta iz Nazareta v svojo domovino skočili občino Betlehem, da se zglašajo radi ljudskega štetja pri takojšnjem županstvu. Šele tu so sveti Trije kralji po obisku pri

Dolinu Hionon je se mračna in kralju Herodu v Jeruzalemu zopet temna, le posamezne stene se beli, urli zvezdo-vodnico, ki jih je vojnik mora muslimanski vojnički s puškinom kopiton.

Kapelja je lepo razširjena: en

črni oltar je katoliški, drugi

armenski, oni nad pravim rojstvom

z Veličanjem, nad jaslicami,

gato okrašen z zlatom: in sveti

mi svečnjaki in svečniki, pa je

še prave-lavni; na njem go

majo Židje in muslimani, pa tudi

kristjani ga s spoštovanje pos

lajo.

Z vrha grida pred nami na ž

dolgo gleda Davidovo mesto Bet

lejem. Sveti se v solčnici žarki

da ti kar pogled jemijo. Kmalu

stopamo po njegovih ozkih ulicah,

udje nas prijazne pezdraljajo-

oko se raduje krasnih dekle-

črnikov ne najdeš nikjer drugod

Palestini. Betlehemečani imajo po

čisto nošo, ki dela njih posta-

te prikupnejše. Ženske nosijo v

jeva krila, preko njih temnor te-

pokrivala, bele, nekam po nju-

ko zavite rute in preko čela tra-

kove iz zlatega in srčnega de-

narja. Iz belega okvirja rut se ti-

snežljajo okrogli zagoreli obrazci,

beli zobje, črne očri in ograj-

te oči. Ko jih vidis tako čisto oči,

če nekje se ti zli, kakor da je pr

ilj večen praznik.

Gredo proti vzhodni stran-

mota, prispremo na trg pod vis-

ki zidovjem. Za tem zidovjem je

čistič Jezusovega rojstva. Min-

govor z molki in drugimi biser-

imi izdelki, ki ti po židovski na-

vadi vsiljivajo svoje blago, stop-

imo skoz majhna vrata v veliko

vorano, ki ji sloni streha na vrsti

mogočnih rdečastih stebrov. Tu

je bazilika sv. Helene, ki se nas

avijo ogromno praznoto nič kaj

je ne dojni. Morda je kdo:

čeprav je to prostre verne mnoge-

za, a zdaj so prazni in zapuščeni.

Podvizamo se k vhodu v cerkev.

Bolnec nas že izdatno greje, se

stopamo mimo bolnice usmiljenih

bratov Ten-Tur, kjer moli iz na-

čakov visok stolp v modrino neba.

Kmalu smo pri samotni beli stan-

ci na desni strani eeste, ki se s

tej posebno zidavo neizbrisljivo.

Letne romarje v spomin. To je

čime. Večkrat se zgodi, da si za-

čakšne malenkosti skočijo v la-

či jih mora muslimanski vojni-

čki s puškinom kopiton.

Kapelja je lepo razširjena: en

črni oltar je katoliški, drugi

armenski, oni nad pravim rojstvom

z Veličanjem, nad jaslicami,

gato okrašen z zlatom: in sveti

mi svečnjaki in svečniki, pa je

še prave-lavni; na njem go-

majo Židje in muslimani, pa tudi

kristjani ga s spoštovanje pos

lajo.

Z vrha grida pred nami na ž

dolgo gleda Davidovo mesto Bet

lejem. Sveti se v solčnici žarki

da ti kar pogled jemijo. Kmalu

stopamo po njegovih ozkih ulicah,

udje nas prijazne pezdraljajo-

oko se raduje krasnih dekle-

črnikov ne najdeš nikjer drugod

Palestini. Betlehemečani imajo po

čisto nošo, ki dela njih posta-

te prikupnejše. Ženske nosijo v

jeva krila, preko njih temnor te-

pokrivala, bele, nekam po nju-

ko zavite rute in preko čela tra-

kove iz zlatega in srčnega de-

narja. Iz belega okvirja rut se ti-

snežljajo okrogli zagoreli obrazci,

beli zobje, črne očri in ograj-

te oči. Ko jih vidis tako čisto oči,

če nekje se ti zli, kakor da je pr

ilj večen praznik.

Gredo proti vzhodni stran-

mota, prispremo na trg pod vis-

ki zidovjem. Za tem zidovjem je

čistič Jezusovega rojstva. Min-

govor z molki in drugimi biser-

imi izdelki, ki ti po židovski na-

vadi vsiljivajo svoje blago, stop-

imo skoz majhna vrata v veliko

vorano, ki ji sloni streha na vrsti

mogočnih rdečastih stebrov. Tu

je bazilika sv. Helene, ki se nas

avijo ogromno praznoto nič kaj

je ne dojni. Morda je kdo:

čeprav je to prostre verne mnoge-

za, a zdaj so prazni in zapuščeni.

Podvizamo se k vhodu v cerkev.

Bolnec nas že izdatno greje, se

stopamo mimo bolnice usmiljenih

bratov Ten-Tur, kjer moli iz na-

čakov visok stolp v modrino neba.

Kmalu smo pri samotni beli stan-

ci na desni strani eeste, ki se s

tej posebno zidavo neizbrisljivo.

To je ena zadnjih slik rimskoga papeža, kateri hoče izposlovati od

fascistovske vlade nekaj več ozemlja in prost dohod na morje.

haj si živel, trpel in umrl na kr-

su Ježus Odrošenik! mi zajeti zr-

bolela duša.

Kakor v omotici, stopam po

stopnjicah kvíšku in z grenkobo v

vreči zapustim Davidovo mesto.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA", NAJVEĆI

SLOVENSKI DNEVNIK V ZD

ORŽAVAH.

PRAV VSAKDO —

kdor kaj išče; kdor

kaj ponuja; kdor kaj

kupuje; kdor kaj pro-

daja; prav vsakdo

priznava, da imajo

čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

PAPEZ PIJ XI.

Za praznike vam pšenč,

vse dobro vam želim:

mir bodi v vaši hiši

in Bog ljubezen z njim.

Vezilo vam pošiljam,

izgnani, daljni brat —

v dnu srca sem ga hrnil,

izjokal tisočkrat.

Iz sre

Grajska Gospodica

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

19

(Nadaljevanje.)

Župan ga je osebno počasti s pogovorom. Sporočil mu je, da je nameraval mesto vprizoriti velikanske sprejemne slovesnosti, ker pa ni žalibog še moglo izvesti. Rakete in baklje so sedaj pravljene in če bi bila gospodu grofu primerena prihodnja nedelja?

Stari Kunert je napravil nekako čuden obraz, iz katerega ni bilo mogoče uganiti, kaj misli pravzaprav. Sklonil se je šepetajo blizje k županu:

Sedaj sploh ni pravi trenutek za to, gospod župan. Par nočnikov biti moten. Sveti Bog, kakšna sreča vlaži tam zgoraj. Sploh pa vam hočem dati dober svet, gospod župan. V starih tednih bo rojstni dan grofa in takrat bi bila ovacija mogoče primerena kot presečenje. Kot rečeno je te le moj nasvet, ker ne morem jamčiti za uspeh.

Mestni oče je bil vzradoščen.

Zahvalil se je z gorkimi besedami ter skušal še bolj utrditi odnosje s Kunertom s povabilom na čašo piva, katero pa je Kunert odločno odklonil z izjavo, da se mu mudri.

Potekali so tedni in vršile so se priprave za ovacijo. Županova Lizička se je naučila v potu svojega obraza pesem, katero je ustavil gospod asesor in katero naj bi deklamirala, ko bi izročila gospoj grofici velikanski šopek.

Na večer pred slavnostnim dnem sta sedela prof Vilibald in Johana kot vedno pri odprtih oknih kocijaži v sobico, da uživata krasni razgled v dolino. Čeprav sta stanovala ponavadi v elegantnem sobah gradu, sta vendar rada obiskala vsaki večer nekdajno samsko sobico majoratnega gospodarja.

Johana je v svoji tenkočutnosti takoj zapazila, da je njenega moža izvanredno veselilo, da je našla to mesto ob oknu - prav tako mično kot on sam ter je skrbela za to, da je mogel še nadalje gojiti stare navade.

Vilibald je oklenil z roko svojo mlado ženo:

— Ti si torej zadovoljna z mojimi načrti, draga sreča?

Johana se je ozira polna skrbi, v njegove oči:

— Bojim se, Vilibald, da si malagaš s tem: potovanjem težke žrtve radi mene.

On se je srečno nasmehnil.

— Prisegam ti, da nikakih Jaz sam ne poznam nobene više že je kot preživeti prihodnji čas na potovanjih.

Njen pogled je žarel veselja.

— Zares? Potem sem s teboj srečna in zadovoljna. Potem boma lahko brez kesa uživala velikansko veselje. Potovati! Še nikdar nisem napravila nobenega potovanja ter nisem še nicesar videla o lopu božjem svetu! — Ah, kako naj se ti zalvalim za tako veliko srečo?

Pojubil jo je nežno na lice in na roko.

— Jaz se ti moram zahvaliti, edinole jaz! Ah, Johana, kako si mi izpravil svet v prava nebesa! In jutri zjutraj se odpeljeva. Ali si dala pripraviti kovčege?

— Vse je pripravljeno. — Kaj pa z bakljado Angerwiežanov?

Njegov obraz je postal teman.

— Ti naj najšejo zaman. Jaz jih sovražim. Šele sedaj moram v polnem premeriti ob koliko sreča so me skušali spraviti moji sovražniki s peklenškim načrtom. Johana, ti žatisi z menoj v vseh stvarih enako, čuti sedaj tudi moje sovraščanje z menoj!

Nežno mu je stisnila rok, kot se pomiri razburjenega otroka.

— Veš, da hočem vse, kar hočes ti! — je rekla in njen obraz je blestel od ponižnosti in udanosti. Čeprav ji ni prišlo niti na misel nikakovo sovraščvo in nikaka osveta, je vendar respektirala strastne obutek Vilibalda, — kajti on je bil njen gospod, ki naj poveljuje, dočim se je hotela ona sama pokoriti.

Še nikdar poprej niso bili meščani Angerwiesa deležni večjega presečenja kot v trenutku, ko so dospeli s plamenicami, pavkami in trumpetami pred grad ter našli gnezdo prazno.

Škrpajoč z zobni od jeze in stramo se so vrnili, kajti sedaj se vedeni natanko, kako stoje zadnje akcije na Niedecku.

Graf Ridiger je bil zelo neprirjetno presečen, ko je izvedel, da se je njegov bratranec Vilibald za nedoločen čas napotil s svojo ženo na potovanje v inozemstvo. S tem sta se oba odtegnila njegovemu opazovanju in to ga je zelo jezik.

Potekal je čas. Polu mrzljene napetosti je pričakoval Ridiger bodočih dogodkov. Neki njegov prijatelj, ki je srečal Vilibalda in njegovo ženo v Švici, je sporočil, da stoji grofica Johana dejanski pred veselim družinskim dogodkom.

Ridiger in Melanija sta naravnost pojema od nestrpnosti. Tega pa je dospelo po par mesecih neko pismo iz Wiesbadena.

— Od Vilibalda! — je vzkliknil Ridiger, bled in tresoč se, ko je raztrgal omot. Nato pa je zadonei zmagojavš smehljaj skozi soko: — "Hčerka!"

Deveto poglavje.

Majoratnemu gospodarju z Niedecka je bila rojena hčerka, Hčerka, mesto skrajno zaželenjena in zelo važnega sina.

To sporočilo je uplivalo na gospo Melanijo kot narkoza. Bulila je z neumnim smehljajem predse ter ponavljala kot v sanjah: — Hčerka, le hčerka!

Naenkrat pa se je naglas zasmehjala kot v škodoželjnosti.

— Ah, kako privočim to temu primoženemu človeku! Kakšno zadovoljstvo je to za mene!

Graf Ridiger pa je pričel hitro stopati po salonu gorindol, s prekržanimi rokama.

— Da, prav se je zgodilo temu mlademu zakonskemu paru! — se je rogal. — To bo pa uplivalo kot jesenska slana na ljubezen obeh. Upam, da se ne bo stari pokvēceneve več dvignil do takih uspehov!

— Mogoče bo otrok še umrl, — je nadaljevala gospa Melania z gredim pogledom. — Na ta način bi bilo vprašanje nasledstva najbolje rešeno. Ali ne piše nicesar glede tega, kako se počuti?

— Kje bi kaj takega pisal meni? To je tiskan oglas.

— Daj, da vidim.

Grofica je hitro vzela list ter ga razvila.

— Tu stoji vendar zapisano "obrn". Saj res tudi na drugi strani stoji nekaj začetkanega: "Kar ni, še lahko pride".

Grofica je bušnila v glasem smeh.

— Krasno, še dovtipe dela! Vidiš, Ridiger, kaj takega ni mogoče plačati z denarjem.

— Kar ni, še lahko pride, — je čital tudi Ridiger ter se zasmjal naglas, kot njegova žena. Veselost obeh pa je vendar zvenela nekoliko prisiljeno in čeprav se je snejal Ridiger humorju Vilibalda, ni vendar hotela izginiti guba z njegovega čela.

Konečno pa je nervozno skomignil z ramena.

— No, pri Bogu je mogoče vsaka stvar! Če spravi lahko tako spačeno ženišče otroka na svet, dobri lahko ta šef bratov in sestric. Na noben način se torej ne moremo zanesi na majorat. Melania se je ugriznila v ustnico.

— O, to bi bilo naravnost grozno! To bi bilo... se je prekinila ter pričela bobnati s svojimi dolgrimi prsti po močnem papirju naznanila, ki je ležalo pred njo na mizi.

— Zakaj pa nam je sploh to sporočil? — je nadaljevala nato skrajno jezno. — Ta stiskač bi si lahko prihravil poštino.

— No, — on se pač noče blamirati ter kazati svoje jeze.

— To je že mogoče. Če bi le hotelo dete umrati.

— Ne bo umrl, kajti take skepe so najbolj žilave in kot rečeno ne smemo še računati na deščne. Naša hiša tukaj je preveč razkošna ter ne vem, zakaj bi morali prehranjati celo armado postopačev, ki nam prav nič ne koristijo. Vsled tega predlagam, da raztresemo vest, da zahteva twoje zdravje bivanje na jugu. Razpustiva tukaj celo hišo, posljiva dečka na kako vitežko akademijo ter se nastani v Italiji. Ti si boč vuela svoje komornice in jaz svojega služabnika in nato bova lahko živila v kakem hotelu povsem udobno, ker bodo za to zadostovale naše obresti. Če nama bo ugajalo tako elegantno živiljenje, se bova mudila daleč proč od domovine. Če ne bo nato v desetih letih rejen noben sin na Niedecku, bova lahko smatrala dedičino za popolnoma zagotovljeno. Nato se bova vrnila semkaj ter nadomestila to, kar bova mogoče zamudila. Ali si zadovoljna s tem?

Melanija se je pričakovala, da bo nato vse skoraj vse.

Grofica Melania je pričimala. Ljubila je menjavo in poleg tega je tudi uvidela, da ne moreta živeti kar tako naprej tjavljana.

Spričo obstoječih ekoličin. Ona ura peklenški: muk, ki je prišla pred dedičino pred tem Avrelje, je še vedno živila v njenem spominu ter jo švarila k previdnosti.

Na ta način je bilo razpuščeno razkošno gospodinjstvo grofa Niedecka in Vila Casabella je zaprla svoja vrata k dolgemu, zimskemu spanju.

Vulf in Hardvik sta se preselila na vitežko akademijo; starejši z veliko unemo in zadovoljstvom, mlajši pa jezni in ves iz sebe, da je moral opustiti razkošno, elegantno živiljenje v očetovi hiši.

Še nikdar ni stopilo nasprotje med obema bratoma tako jasno na dan kot sedaj. Dočim je delal Vulf s svojimi še nedovršenimi triajstimi leti utis resno mislečega, mirnega in skoraj zaprtrega človeka, ki je kazala narava Hardviku že sedaj brezskrbno in razkošno lalomščenost, katero je pododelal po svojih starših. Grof Niedeck so bili vedno znani kot vestno, solidno in vitežko pleme. Ridiger je najbrž predstavljal prvo izjemo iz tega pravila.

Starejši sin ni zatajil krvi svojih pradedov ter obetal delati čast tradicijam svoje družine v vsakem oziru. Hardvik pa je bil pristno dotedvje svojega modernega časa, zvesto ogledalo svojega očeta in, kot mati, tuja vejica na starem deblu.

(Dalje prihodnji.)

Jugoslavia irredenta.

Promocija.

Na bolonjski univerzi je promoviral za doktorja prava Teofil Šimčič iz Biljane v Brdih.

Iz Kavkaza

je izvršil 24-letni šofér Gabrijel Vidav v Banu pri Opčinah. Bolan je bil na pljučih.

Cez mejo...

Peter Zavrtnik iz Solkana je šel čez mejo, v Jugoslavijo brez potnega lista. Goriško sodišče ga je obsodilo na tretje in kontumaciam na 8 mesecev zapora.

Dva dečka sta vtonila

v Idriji pri Spodnji Trebuši. 13-letni Alecjij Podgornik je padel v vodo, na pomoč njemu je skočil v Idrijo 11-letni Avgušta Kofol. V boju z valovi pa sta se oba dečka vtopila.

Roparji.

Josip Gabrijelčič sta na poti v Anhovo pomoč ustavila dva neznanca Eden ga je udaril s težko palico po glavi, vsled česar je Gabrijelčič padel nezavesten na tla. Roparja sta mu vzela iz listnice 7400 lir. Če nekaj časa se je Gabrijelčič zavedel in se s težavo privlekel do erožnikov, katerim je nagnil napad. Erožniki iščeli zločine.

V vratih pri Čepovanu so vdrli v hišo Andreja Podgornika, ki velja za nemravnega kmeta, počni maskirani roparji. Zahtevajo so denar od Podgornika, njegovega vnuka in služkinje. Gospod Podgornik je skočil k oknu in zaklejal na pomoč. Ko so roparji uvideli, da niso več varni in da se bližajo sosedje, so zbežali.

Orožniki jih iščeli.

Angloški džavori pa naredili, da dobiti sem še in otroku do 18. leta da bi bili šteti v krovu, po treh letih pa doleti pravljivo v Washington.

Kako dobiti svojce in starega kraja.

Esoški džavori pa naredili, da dobiti sem še in otroku do 18. leta da bi bili šteti v krovu, po treh letih pa doleti pravljivo v Washington.

Prva Jugovanska tovarna tamburic v Ameriki

Bračen Slovenscem in ostalem džavorom prizpravljajo svoje tamburice, katero izdelujejo po novem načrtu. Imajo krasno glico. Conilk podljev na začetek brezplačno.

JOHN BENČIĆ

127½ E. 41 St., Cleveland, O.

Solata iz krisantem.

Na Angleškem obstaja družba gojilev krisantem, katera je pred par dnevi v Londonu razstavila nebroj vrst teh zadnjih rož v letu. Kakor na Angleškem najmanjša prizdeitev, obletnica, ustanovitev, odkritje itd. ne mine brez običajne pojedine, tako je bil tudi pri otvoritvi razstave krisantem. Kot posebnost te pojedine pa je bila ta, da so med drugim servirali tudi solato krisantem. Vendar pa to ni bil prvi slučaj ampak taka solata se je že pred enim letom servirala v najlegantnejšem hotelu Londona, to je v hotelu Savoya.

Najbolj obljuna je baje solata iz pečljive bele v rmene krisanteme. Dobra pa je le tedaj, ko pride način, da bo umrl, kajti takoj po tem, ko je poskrbljen, boste potrebovali način, da ne sme izpirati v vodi, ker tako izgubi okus. Pravijo, da taka solata izboljša okus jedi in divjačine.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsi cenjeni znanci in prijatelji naj izvedo žalostno vest, da nam je neizprosna smrt povzročila največ izgubo s tem, da nam je izgubila naše srede našega ljubljenega očeta.

JACOB MOHORIČ.

Rojen je bil 21. julija 1872 na Brezne, fara Žiri pri Logateu. Umrl je dne 9. decembra ob pol devetih zvečer, v navzočnosti svoje družine, znanec in prijateljev.

Hvala vsem, ki so nam stali na strani v britkih urah.

Žaljuči ostali: